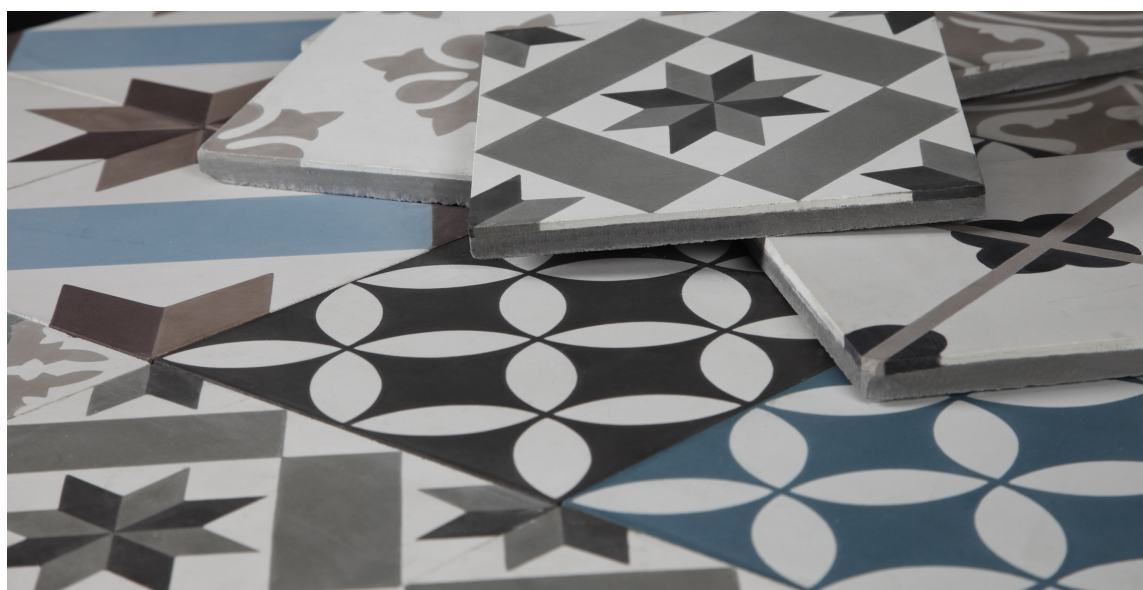

Historiske fliser - forskjellene du må vite om

Fliser med historisk sus har den siste tiden utviklet seg til å bli en stor trend. Ønsker man denne type utseende på flisene har man i prinsippet to valg: de håndlagde sementbaserte flisene eller fortolkninger produsert i glasert, keramisk flis. Utseendemessig kan de se like ut, men det er viktig å være klar over forskjellene.

Av Chera Westman/ifi.no

Helt siden sluttet av 1800-tallet er sementfliser, såkalte historiske fliser eller marokkanske fliser, blitt brukt i trappeoppganger og korridorer i bygårder i Norge. De ble utkonkurrert av linoleum på 20-tallet, men har nå gjort stortilt comeback i private hjem. I dag er populariteten stor, og voksende. Stadig flere oppdager de vakre og unike flisene, og de legges nå i entréer, på kjøkken og i baderom i private hjem.

Det finnes to varianter av de historiske flisene: de originale sementflisene eller fortolkninger i keramisk flis. Begge typene har sine fordeler.

Sementfliser

Flisene lages ved en kombinasjon av håndarbeid og hydrauliske presser, uten bruk av varme. Et 3-4 mm tykt gjennomfarget slitesjikt på toppen gjør at de, med riktig pleie, kan holde i hundre år! Siden alle flisene er unike, gir de et helt spesielt og genuint inntrykk som mange tiltrekkes av.

Sement er et poreåpent materiale, som lett trekker til seg fukt og søl og kan få varige flekker hvis de ikke behandles riktig eller utsettes for varig fuktbelastning. Flisene er meget godt egnet på vegger og gulv på kjøkkenet, og i entréen. De anbefales dog ikke brukt i våtsonen på baderommet. Grunnen er at de lett trekker til seg fukt, og kan bli flekkete og stygge hvis de står fuktige over tid. Hvis du gjerne vil ha sementfliser på badet, bør du bruke en matchende keramisk flis i dusjen. Sementflisener er cirka 15 mm

tykke, og et gulv med slike fliser bygger noe høyere enn et gulv med keramiske fliser. Sementfliser er heller ikke frostsikre, og bør ikke brukes utendørs i vårt nordiske klima.

Flisene settes i mørtel eller ved hjelp av spesiellim og -fug som tørker raskt og ikke trekker inn i flisen. For å unngå flekker og forhindre at vannet i limet trekker opp i flisen kan sementflisenes frem- og baksida samt alle kanter primes eller fuktes før montering. Etter montering forsegles overflaten med en sealer eller impregnering, før flisene fuges. Avhengig av slitasjen, påføres ny impregnering 1-2 ganger per år. Dette gjøres for å tette porene i overflaten slik at flisene ikke får flekker.

Sementfliser er håndlagde, og krever litt ekstra pleie – men kan likevel vare i hundre år. Her fra Golvabias kolleksjon Palace.

Keramiske fliser

Utseendet hos de genuine sementflisene er også fortolket i vanlige, glaserte, keramiske fliser. Disse er noe blankere i overflaten, men har fordelen av å være fullstendig vedlikeholdsfrie og kan brukes i alle rom. De keramiske flisene har et lignende uttrykk som de sementbaserte – men med det brente og glaserte materialets fordeler; nemlig enkel montering og et minimum av vedlikehold.

Gulv med historisk sus er en stor trend, og brukes gjerne i kombinasjon med moderne interiørdetaljer. Dette gulvet er med keramiske fliser fra Golvabias kolleksjon Empoli.

Keramiske fliser lages av leire som presses under høyt trykk og deretter påføres glasur og brennes i en prosess som tar over et døgn. Glasuren gjør overflaten hard, glatt og tett. Typen glasur avgjør om flisen skal se glatt eller matt ut. Glasuren kan påføres i flere lag. Jo hardere påkjenning flisen skal tåle, dess mer vekt må man legge på høy glasurkvalitet.

Keramiske fliser er helt vedlikeholdsfrie og egner seg for bruk i alle miljøer. Det finnes frostsikre varianter som kan brukes utendørs, og spesielle vegg- og gulvfliser for innendørs bruk. Flisene legges i flislim og fuges med en egnet fugemasse. Keramiske gulvfliser er cirka 8-11 mm tykke og et gulv med keramiske fliser bygger noe lavere tilsvarende konstruksjon med sementfliser.

Keramiske fortolkninger av de originale sementflisene er godt egnet i alle husets rom – også badet. Her er det brukt fliser fra Höganäs' kolleksjon Roma.

Mer informasjon

- Golvabia: <http://www.golvabia.no>